

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

20. juni 2022*

»Præjudiciel forelæggelse – samarbejde på det civil- og handelsretlige område – forordning (EF) nr. 44/2001 – anerkendelse af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat – grunde til at afslå anerkendelse – artikel 34, nr. 3) – afgørelse, der er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til – betingelser – spørgsmålet, om den tidligere truffne afgørelse, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, er i overensstemmelse med bestemmelserne i og de grundlæggende formål med forordning (EF) nr. 44/2001 – artikel 34, nr. 1) – anerkendelse, der åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til – betingelser«

I sag C-700/20,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (appeldomstol (England og Wales) (handelssager)) ved afgørelse af 21. december 2020, indgået til Domstolen den 22. december 2020, i sagen

London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association Limited,

mod

Kingdom of Spain,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, L. Bay Larsen, afdelingsformændene K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, I. Jarukaitis og N. Jääskinen samt dommerne M. Ilešič, J.-C. Bonichot, M. Safjan (refererende dommer), A. Kumin, M.L. Arastey Sahún, M. Gavalec, Z. Csehi og O. Spineanu-Matei,

generaladvokat: A.M. Collins,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 31. januar 2022,

* Processprog: engelsk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association Limited ved solicitors A. Song og M. Volikas, barristers A. Thompson og C. Tan samt QC C. Hancock og T. de la Mare,
- Det Forenede Kongeriges regering ved L. Baxter, B. Kennelly og F. Shibli, som befuldmægtigede,
- den tyske regering ved J. Möller, U. Bartl og M. Hellmann, som befuldmægtigede,
- den spanske regering ved S. Centeno Huerta, A. Gavela Llopis, S. Jiménez García og M.J. Ruiz Sánchez, som befuldmægtigede,
- den franske regering ved A. Daniel og A.-L. Desjonquères, som befuldmægtigede,
- den polske regering ved B. Majczyna og S. Żyrek, som befuldmægtigede,
- den schweiziske regering ved M. Schöll, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved C. Ladenburger, X. Lewis og S. Noë, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 5. maj 2022,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 2, litra d), og artikel 34, nr. 1) og 3), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem London Steam-Ship Owners' Mutual Association Limited (herefter »London P&I Club«) og Kingdom of Spain (Kongeriget Spanien) vedrørende anerkendelse i Det Forenede Kongerige af en retsafgørelse truffet af en spansk ret.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 44/2001

3 16. betragtning til direktiv 44/2001 har følgende ordlyd:

»Den gensidige tillid til retsplejen inden for [Den Europæiske Union] gør det berettiget, at retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, automatisk anerkendes, uden at der stilles krav om en særlig procedure, medmindre anerkendelsen bestrides.«

4 Denne forordnings artikel 1, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:

[...]

d) voldgift.«

5 Kapitel II i forordning nr. 44/2001 med overskriften »Kompetence« er inddelt i ti afdelinger.

6 Afdeling 3 i dette kapitel vedrører kompetencen i forsikringsager.

7 Inden for denne afdeling bestemmer forordningens artikel 13 følgende:

»Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

[...]

5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 14 nævnte risici.«

8 Forordningens artikel 14, der ligeledes er indeholdt i den nævnte afdeling, bestemmer:

»De i artikel 13, nr. 5), omhandlede risici er følgende:

1) enhver skade

a) på søgående skibe, på offshore-anlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til erhvervsmæssige formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer

[...]

2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage

- a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), med hensyn til luftfartøjer dog kun for så vidt lovgivningen i den medlemsstat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om værneting ved forsikring af sådanne risici

[...]«

- 9 Afdeling 7 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 vedrører aftaler om værneting og omfatter bl.a. artikel 23, som i stk. 1 bestemmer:

»Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst en af dem har bopæl på en medlemsstats område, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller retterne i den pågældende medlemsstat kompetente. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente. En sådan aftale om værneting skal være indgået:

- a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse, eller
- b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller
- c) inden for international handel, i en form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindelig kendt og regelmæssigt fulgt af parter i aftaler af samme type inden for den pågældende handelsbranche.«

- 10 Afdeling 9 i samme kapitel II vedrørende litispændens og indbyrdes sammenhængende krav omfatter bl.a. forordningens artikel 27, der bestemmer:

»1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.«

- 11 Forordningens kapitel III, som har overskriften »Anerkendelse og fuldbyrdelse«, omfatter forordningens artikel 32-56.

- 12 Denne forordnings artikel 32 bestemmer:

»I denne forordning forstås ved »retsafgørelse« enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, uanset hvordan den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder fastsættelse af sagsomkostninger, som foretages af en embedsmand ved retten.«

- 13 Nævnte forordnings artikel 33 er sålydende:

»1. Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.

2. Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter proceduren i afdeling 2 og 3 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

3. Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.«

14 Samme forordnings artikel 34 bestemmer:

»En retsafgørelse kan ikke anerkendes,

1) såfremt en anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til

[...]

3) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til

[...]«

15 Artikel 35 i forordning nr. 44/2001 er affattet således:

»1. En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt kompetencereglerne i kapitel II, afdeling 3, 4 og 6, er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 72.

2. Ved prøvelsen af de i stk. 1 nævnte kompetenceregler er den myndighed, som anmodningen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.

3. Kompetencen for retterne i domsstaten kan ikke efterprøves, jf. dog stk. 1. Den i artikel 34, nr. 1), omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages i forhold til kompetencereglerne.«

16 Denne forordnings artikel 43, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.«

Forordning (EU) nr. 1215/2012

17 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1) ophævede og erstattede forordning nr. 44/2001.

18 12. betragtning til forordning nr. 1215/2012 har følgende ordlyd:

»Denne forordning bør ikke finde anvendelse på voldgift. Intet i denne forordning bør være til hinder for, at retterne i en medlemsstat, hvor en sag er blevet anlagt vedrørende et forhold, hvorom parterne har indgået en voldgiftsaftale, henviser parterne til voldgift, udsætter eller afviser sagen eller undersøger, hvorvidt voldgiftsaftalen er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

En afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat om, hvorvidt en voldgiftsaftale er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres, bør ikke være underlagt bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse i denne forordning, uanset om retten afgjorde dette som et hovedspørgsmål eller som et bispørgsmål.

På den anden side såfremt en ret i en medlemsstat, der har udøvet sin kompetence i henhold til denne forordning eller national lovgivning, har besluttet, at en voldgiftsaftale er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres, bør dette ikke være til hinder for, at rettens afgørelse om sagens realitet anerkendes eller alt efter omstændighederne fuldbyrdes i overensstemmelse med denne forordning. Dette bør ikke berøre den kompetence, som medlemsstaternes retter har til at træffe afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser i overensstemmelse med konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, undertegnet den 10. juni 1958 i New York [(*United Nations Treaty Series*, bind 330, s. 3)] («New York-konventionen af 1958»), som har forrang i forhold til denne forordning.

Denne forordning bør ikke finde anvendelse på søgsmål eller tilknyttede sager navnlig vedrørende etablering af en voldgiftsret, voldgiftsmændenes beføjelser, varetagelse af en voldgiftsprocedure eller af andre aspekter af en sådan procedure, eller på sager eller afgørelser vedrørende annullering, fornyet prøvelse, appel, anerkendelse eller fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse.«

19 Nævnte forordnings artikel 73, stk. 2, bestemmer:

»Denne forordning berører ikke anvendelsen af New York-konventionen af 1958.«

Det Forenede Kongeriges ret

20 Section 66 i Arbitration Act 1996 (lov om voldgift af 1996), der har overskriften »Fuldbyrdelse af voldgiftsafgørelsen«, bestemmer:

»1) En afgørelse truffet af voldgiftsretten i henhold til en voldgiftsaftale kan med rettens tilladelse fuldbyrdes på samme måde som en tilsvarende retsafgørelse eller kendelse afsagt af retten.

2) Såfremt der gives sådan tilladelse, kan en retsafgørelse, der gengiver indholdet af voldgiftsafgørelsen, træffes.

3) Tilladelse til fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse gives ikke, såfremt den person, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, godtgør, at voldgiftsretten ikke havde kompetence til at påkende sagens realitet. Retten til at fremsætte en sådan indsigelse kan være fortabt (jf. section 73).

4) Intet i denne section berører anerkendelsen eller fuldbyrdelsen af en voldgiftsafgørelse truffet i henhold til andre retsakter eller retsregler, navnlig i medfør af Part II i Arbitration Act 1950 [lov om voldgift af 1950] (fuldbyrdelse af voldgiftsafgørelser i henhold til Genèvekonventionen) eller bestemmelserne i denne lovs Part III om anerkendelse og fuldbyrdelse i henhold til New York-konventionen [af 1958] eller i henhold til en sag om en voldgiftsafgørelse [»*action on the award*«].«

21 Section 67-72 i lov om voldgift af 1996 præciserer de betingelser, hvorunder parterne i voldgiftssagen kan anfægte voldgiftsrettens kompetence, procedurens lovlighed og grundlaget for voldgiftsafgørelsen.

22 Nævnte lovs section 73 med overskriften »Fortabelse af retten til at fremsætte indsigelse« bestemmer:

»1) Såfremt en part i en voldgiftssag tager del eller fortsætter med at tage del i retsforhandlingerne uden omgående eller inden for den frist, der er fastsat i voldgiftsaftalen, af voldgiftretten eller ved en bestemmelse i indeværende part i loven, at fremsætte enhver indsigelse om

- a) at voldgiftsretten ikke har kompetence til at påkende sagens realitet
- b) at retsforhandlingerne ikke er gennemført korrekt
- c) at voldgiftsaftalen eller nogen bestemmelse i denne part i loven ikke er blevet overholdt, eller
- d) at der er begået en anden uregelmæssighed, som har påvirket voldgiftretten eller retsforhandlingerne

kan vedkommende ikke senere fremsætte denne indsigelse for voldgiftretten eller for retten, medmindre vedkommende godtgør, at denne ikke på det tidspunkt, hvor vedkommende tog del eller fortsatte med at tage del i retsforhandlingerne, vidste eller ikke med rimelig omhu kunne været blevet opmærksom på indsigelsesgrunden.

2) Såfremt voldgiftsretten træffer afgørelse om, at den har kompetence til at påkende sagens realitet, og en part i voldgiftssagen, som kunne have anfægtet denne afgørelse,

- a) ved enhver til rådighed værende voldgiftsretlig appel- eller klagemulighed, eller
- b) ved at anfægte afgørelsen,

ikke gør det eller ikke gør det inden for den ved voldgiftsaftalen eller nogen bestemmelse i denne part i loven fastsat frist, kan han ikke senere fremsætte indsigelse mod rettens kompetence til at påkende sagens realitet med en begrundelse, som var genstand for afgørelsen.«

Spansk ret

23 Artikel 117 i Código Penal (straffeloven, herefter »den spanske straffelov«) bestemmer:

»Forsikringsselskaber, som har påtaget sig risikoen for finansielle forpligtelser, der opstår som følge af brugen eller udnyttelsen af et formuegode, en industri, en virksomhed eller en aktivitet i tilfælde, hvor den begivenhed, som udgør den forsikrede risiko, indtræffer som følge af en i loven fastsat omstændighed, pådrager sig direkte civilt ansvar op til grænsen for den ved lov eller aftale fastsatte erstatning uden, at det berører retten til regres mod den pågældende person«.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

24 Som følge af olietankskibet *Prestiges* forlis ud for den spanske kyst i november 2002, som forårsagede de spanske og franske kyster betydelige miljøskader, blev der i Spanien i slutningen af 2002 indledt en strafferetlig efterforskning mod bl.a. dette fartøjs skibsfører.

- 25 Efter denne efterforskning blev sagen henvist til Audiencia Provincial de A Coruña (den regionale domstol i La Coruña, Spanien), og flere juridiske personer, herunder den spanske stat, anlagde – inden for rammerne af straffesagen – civile søgsmål mod *Prestiges* skibsfører, fartøjets ejere og – på grundlag af artikel 117 i den spanske straffelov vedrørende direkte søgsmål – London P&I Club, der var ansvarsforsikringselskabet for fartøjet og dets ejere. Selv om London P&I Club deponerede et beløb ved de spanske straffedomstole, hvor sagen blev anlagt den 16. juni 2003, til at dække foreningens hæftelse for den angivelige skade, som forliset havde forårsaget, gav London P&I Club ikke møde i forbindelse med disse retsforhandlinger.
- 26 Den 16. januar 2012, dvs. efter anlæggelsen af de nævnte civile søgsmål, indledte London P&I Club en voldgiftssag i London (Det Forenede Kongerige) med påstand om, at Kongeriget Spanien i medfør af voldgiftsklausulen i forsikringsaftalen indgået med ejerne af *Prestige* skulle gøre sine krav i henhold til den spanske straffelovs artikel 117 gældende inden for rammerne af denne voldgiftssag. London P&I Club nedlagde ligeledes påstand om, at det blev fastslået, at foreningen ikke hæftede over for den spanske stat for så vidt angår disse krav, da forsikringsaftalen i overensstemmelse med klausulen »*pay to be paid*« (herefter »betalingsklausulen«) fastslog, at før beløbet kunne inddrives hos London P&I Club, skulle den forsikrede person først have betalt den skyldige skadeserstatning til den skadelidte. Kongeriget Spanien deltog ikke i voldgiftssagen, selv om det var blevet opfordret hertil af voldgiftsretten.
- 27 Ved voldgiftsafgørelse af 13. februar 2013 udtalte voldgiftsretten, at eftersom Kongeriget Spaniens krav var af kontraktmæssig karakter i henhold til engelske lovvalsregler, fandt engelsk ret anvendelse på forsikringsaftalen. Kongeriget Spanien kunne derfor ifølge voldgiftsretten ikke påberåbe sig ejernes kontraktmæssige rettigheder uden at overholde både voldgiftsklausulen og betalingsklausulen. Voldgiftsretten udledte heraf, at de erstatningspåstande, som Kongeriget Spanien havde nedlagt ved de spanske domstole, burde have været fremsat inden for rammerne af voldgiftssagen i London, at London P&I Club ikke hæftede over for Kongeriget Spanien, da fartøjets ejere ikke forinden havde betalt erstatning til Kongeriget Spanien, og at foreningens hæftelse i overensstemmelse med bestemmelserne i forsikringsaftalen under alle omstændigheder ikke kunne overstige 1 mia. amerikanske dollars (USD) (ca. 900 000 000 EUR).
- 28 I marts 2013 indbragte London P&I Club sagen for High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (ret i første instans (England og Wales) (handelssager)) i henhold til section 66, stk. 1 og 2, i lov om voldgift af 1996 med påstand om tilladelse til fuldbyrdelse af voldgiftsafgørelsen på det nationale område på samme måde som en retsafgørelse eller kendelse, og om afsigelse af en dom, der gengav indholdet i voldgiftsafgørelsen. Kongeriget Spanien modsatte sig fuldbyrdelsen og nedlagde påstand om, at den ret, for hvilken sagen verserede, skulle ophæve voldgiftsafgørelsen eller erklære den virkningsløs i medfør af section 67 eller af section 72 i lov om voldgift af 1996. Kongeriget Spanien gjorde ligeledes gældende, at den nævnte ret ved anvendelse af sin skønsbeføjelse skulle afvise at afsige en retsafgørelse, der gengav indholdet i voldgiftsafgørelsen.
- 29 Ved kendelse af 22. oktober 2013 afsagt efter et retsmøde, hvorunder der blev fremlagt faktiske beviser og afgivet forklaringer af sagkyndige om spansk ret, gav High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (ret i første instans (England og Wales) (handelssager)), London P&I Club tilladelse til at fuldbyrde voldgiftsafgørelsen af 13. februar 2013. Denne ret afsagde ligeledes den 22. oktober 2013 en dom, der gengav indholdet af voldgiftsafgørelsen.

- 30 Kongeriget Spanien iværksatte appel til prøvelse af denne kendelse til Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager), Det Forenede Kongerige). Ved dom af 1. april 2015 forkastede denne ret appellen.
- 31 Ved dom af 13. november 2013 afsagt i straffesagen ved de spanske domstole frikendte Audiencia Provincial de A Coruña (den regionale domstol i La Coruña) *Prestiges* skibsfører for forbrydelser begået mod miljøet, dømte vedkommende for grundløs nægtelse af at følge myndighedernes anvisninger og fastslog, at den pågældende ikke var civilretlig ansvarlig for de skader, der var opstået som følge af olieudslippet, idet der ikke var nogen forbindelse mellem lovovertrædelsen om ulydighed og disse skader. Denne ret udtalte sig ikke om det civilretlige ansvar for ejerne af *Prestige* eller London P&I Club.
- 32 Flere af parterne iværksatte appel til prøvelse af dommen til Tribunal Supremo (den øverste domstol, Spanien). Sidstnævnte ret frifandt ved dom af 14. januar 2016 *Prestiges* skibsfører for grundløs nægtelse af at følge myndighedernes anvisninger, men dømte den pågældende for uagtsomme lovovertrædelser mod miljøet. For så vidt angår den civilretlige sag fandt retten *Prestiges* skibsfører, fartøjets ejere samt, på grundlag af artikel 117 i den spanske straffelov, London P&I Club for civilretligt ansvarlige – for så vidt angår sidstnævnte inden for rammerne af det kontraktmæssige ansvarsloft, der var fastsat til 1 mia. USD. Endelig hjemviste retten sagen til Audiencia Provincial de A Coruña (den regionale domstol i La Coruña) med henblik på at fastlægge ansvarsfordelingen mellem de sagsøgte i den spanske sag.
- 33 Ved dom af 15. november 2017, berigtiget den 11. januar 2018, fastslog Audiencia Provincial de A Coruña (den regionale domstol i La Coruña), at *Prestiges* skibsfører, fartøjets ejere og London P&I Club var erstatningsansvarlige – op til det kontraktmæssige ansvarsloft på 1. mia. USD for så angår London P&I Club – over for mere end 200 særskilte parter, herunder den spanske stat. Efter en kassationsappel iværksat til prøvelse af denne dom blev dommen i det væsentlige stadfæstet ved dom afsagt af Tribunal Supremo (øverste domstol) den 19. december 2018.
- 34 Ved fuldbyrdelsesafgørelse af 1. marts 2019 fastsatte Audiencia Provincial de A Coruña (den regionale domstol i La Coruña) de beløb, som hver af sagsøgerne kunne kræve af de respektive sagsøgte. Denne ret fastslog bl.a., at disse sagsøgte skulle betale et beløb på ca. 2,3 mia. EUR til den spanske stat – for så vidt angår London P&I Club begrænset til et beløb på 855 mio. EUR.
- 35 Ved stævning af 25. marts 2019 anmodede Kongeriget Spanien – på grundlag af artikel 33 i forordning nr. 44/2001 – High Court of Justice (England Wales), Queen's Bench Division, (ret i første instans (England og Wales) (handelsager)) om anerkendelse i Det Forenede Kongerige af fuldbyrdelsesafgørelsen af 1. marts 2019. Denne ret imødekom denne anmodning ved afgørelse af 28. maj 2019.
- 36 Den 26. juni 2019 har London P&I Club iværksat appel til prøvelse af denne afgørelse til den forelæggende ret i medfør af artikel 43 i forordning nr. 44/2001.
- 37 Til støtte for sin appel har London P&I Club for det første gjort gældende, at fuldbyrdelsesafgørelsen af 1. marts 2019 er uforenelig i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, med kendelsen og dommen af 22. oktober 2013 afsagt i medfør af section 66 i lov om voldgift af 1996 og stadfæstet den 1. april 2015 af Court of Appeal (England Wales) (Civil Division) (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager)). For det andet har London P&I Club under alle omstændigheder under henvisning til

forordningens artikel 34, nr. 1), gjort gældende, at anerkendelse eller fuldbyrdelse af denne fuldbyrdelsesafgørelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper, navnlig princippet om res judicata.

- 38 Kongeriget Spanien har nedlagt påstand om, at appellen forkastes.
- 39 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at hovedsagen rejser spørgsmål om, for det første, om en afgørelse såsom dens afgørelse i medfør af section 66 i lov om voldgift af 1996 kan kvalificeres som en »retsafgørelse« som omhandlet i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, såfremt denne ret ikke selv har hørt hele sagens realitet i den tvist, som voldgiftsretten har truffet afgørelse om. For det andet ønsker den forelæggende ret oplyst, om en afgørelse, der ikke er omfattet af denne forordnings materielle anvendelsesområde på grund af undtagelsen vedrørende voldgift i forordningens artikel 1, stk. 2, litra d), ikke desto mindre kan påberåbes med henblik på, på grundlag af forordningens artikel 34, nr. 3), at forhindre anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse fra en anden medlemsstat. I benægtende fald ønsker den forelæggende ret for det tredje oplyst, om samme forordnings artikel 34, nr. 1), gør det muligt at nægte at anerkende og fuldbyrde en sådan afgørelse, for så vidt som den tilsidesætter den retskraft, der knytter sig til en tidligere voldgiftsafgørelse eller en dom, der gengiver indholdet i en sådan voldgiftsafgørelse.
- 40 På denne baggrund har High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court) (appeldomstol (England og Wales) (handelssager)), besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Henset til arten af de spørgsmål, som den nationale ret skal tage stilling til med henblik på at afgøre, om der skal [afsiges] [en] [dom], der gengiver indholdet i] en voldgiftsafgørelse, jf. section 66 i [lov om voldgift af 1996], kan en [dom], der er [afsagt] i henhold til denne bestemmelse, da udgøre en relevant »retsafgørelse« truffet i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, som omhandlet i artikel 34, [nr. 3),] i forordning [nr. 44/2001]?
  - 2) Henset til, at en [dom], der [gengiver indholdet i] en voldgiftsafgørelse jf. section 66 i [lov om voldgift af 1996], er en retsafgørelse, der ikke er omfattet af det materielle anvendelsesområde for forordning nr. 44/2001 på grund af undtagelsesbestemmelsen om voldgift i [forordningens] artikel 1, stk. 2, litra d), kan en sådan [dom] da udgøre en relevant »retsafgørelse« truffet i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, som omhandlet i forordningens artikel 34, [nr. 3)]?
  - 3) Ud fra den antagelse, at artikel 34, [nr. 3),] i forordning nr. 44/2001 ikke finder anvendelse, såfremt anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse truffet i en anden medlemsstat ville være i strid med grundlæggende nationale retsprincipper, fordi det ville stride imod princippet om res judicata på grund af en tidligere national voldgiftsafgørelse eller en tidligere [dom], [der gengiver indholdet i voldgiftsafgørelsen], og som er truffet af retten i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, er det da muligt at påberåbe sig artikel 34, [nr. 1),] i forordning nr. 44/2001 som begrundelse for at afslå anerkendelse eller fuldbyrdelse, eller anses forordningens artikel 34, [nr. 3) og 4),] for en udtømmende opregning af grunde til, at res judicata og/eller uforenelighed kan være til hinder for anerkendelse og fuldbyrdelse af en retsafgørelse [som omhandlet i] forordningen?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første og det andet spørgsmål

- 41 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en dom, der er afsagt af en ret i en medlemsstat, og som gengiver indholdet af en voldgiftsavgørelse, kan udgøre en retsafgørelse som omhandlet i denne bestemmelse, der er til hinder for anerkendelse i denne medlemsstat af en retsafgørelse, der er afsagt af en ret i en anden medlemsstat, såfremt disse retsafgørelser er uforenlige med hinanden.
- 42 Indledningsvis bemærkes, at for så vidt som forordning nr. 1215/2012 har ophævet og erstattet forordning nr. 44/2001, som selv erstattede konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelsager (EFT 1978, L 304, s. 17), som ændret ved de efterfølgende konventioner om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention, gælder den af Domstolen anlagte fortolkning af disse retsinstrumenters bestemmelser ligeledes for de andre retsinstrumenter, når disse bestemmelser kan sidestilles med hinanden (jf. dom af 15.7.2021, Volvo m.fl., C-30/20, EU:C:2021:604, præmis 28).
- 43 Dette er tilfældet for begge forordningers artikel 1, stk. 2, litra d), og denne konventions artikel 1, stk. 4, der udelukker voldgift fra deres anvendelsesområde.
- 44 Denne udelukkelse vedrører voldgiftsområdet som helhed, herunder sager indbragt for de nationale retter (dom af 25.7.1991, Rich, C-190/89, EU:C:1991:319, præmis 18).
- 45 Det følger heraf, at proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af en voldgiftsavgørelse ikke henhører under forordning nr. 44/2001, men under gældende national og international ret i den medlemsstat, hvor der er anmodet om denne anerkendelse og denne fuldbyrdelse (jf. i denne retning dom af 13.5.2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, præmis 41).
- 46 I samme retning fremhæves det i 12. betragtning til forordning nr. 1215/2012, at denne forordning ikke finder anvendelse på sager eller afgørelser om anerkendelse eller fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse.
- 47 Det følger heraf, at en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsavgørelse, er omfattet af den udelukkelse af voldgift, der er fastsat i artikel 1, stk. 2, litra d), i forordning nr. 44/2001, og at denne dom derfor ikke er omfattet af den gensidige anerkendelse mellem medlemsstaterne og ikke kan bevæge sig inden for EU's retlige område i overensstemmelse med bestemmelserne i nævnte forordning.
- 48 Ikke desto mindre vil en sådan dom kunne anses for at være en retsafgørelse som omhandlet i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001.
- 49 I denne henseende følger det i første række af den brede definition af begrebet »retsafgørelse« i artikel 32 i forordning nr. 44/2001, at dette begreb omfatter enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, uden at der herved skal sondres i forhold til den omhandlede afgørelses indhold, forudsat at retsafgørelsen i domsstaten efter den eller den anden procedure er blevet truffet eller har kunnet træffes efter en kontradiktorisk sagsbehandling (jf. i denne retning dom af 7.4.2022, H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, præmis 24 og 26 og den deri nævnte retspraksis). Den brede

definition gælder endvidere for alle bestemmelserne i denne forordning, hvori begrebet er benyttet – bl.a. for forordningens artikel 34, nr. 3) (jf. analogt dom af 2.6.1994, Solo Kleinmotoren, C-414/92, EU:C:1994:221, præmis 20).

- 50 Denne fortolkning af begrebet »retsafgørelse« i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 understøttes af formålet med denne bestemmelse; at beskytte integriteten af en medlemsstats interne retsorden og at sikre, at medlemsstatens retstilstand ikke forstyrres af forpligtelsen til at anerkende en dom fra en anden medlemsstat, som er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter af denne medlemsstats egne retter (jf. analogt dom af 2.6.1994, Solo Kleinmotoren, C-414/92, EU:C:1994:221, præmis 21).
- 51 I anden række fremgår det af Domstolens praksis, at en udelukkelse af et område fra anvendelsesområdet for forordning nr. 44/2001 ikke er til hinder for, at en retsafgørelse vedrørende dette område kan være omfattet af denne forordnings artikel 34, nr. 3), og dermed være til hinder for anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, som den er uforenelig med.
- 52 Domstolen har således bl.a. fastslået, at en retsafgørelse, der er truffet af ret i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, der ikke var omfattet af den i denne doms præmis 42 nævnte konventions anvendelsesområde, idet den vedrørte fysiske personers retlige status, var uforenelig med en dom, der var truffet i en anden medlemsstat, idet disse to afgørelser havde retsvirkninger, som gensidigt udelukkede hinanden (jf. i denne retning dom af 4.2.1988, Hoffmann, 145/86, EU:C:1988:61, præmis 25).
- 53 Følgelig kan en dom, der er afsagt i en medlemsstat, og som gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, udgøre en retsafgørelse som omhandlet i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, der er til hinder for anerkendelse i denne medlemsstat af en retsafgørelse, der er truffet af en ret i en anden medlemsstat, såfremt disse retsafgørelser er uforenelige med hinanden.
- 54 Det forholder sig imidlertid anderledes i det tilfælde, hvor den voldgiftsafgørelse, hvis indhold er gengivet i denne dom, er blevet afsagt under omstændigheder, der ikke ville have gjort det muligt i overensstemmelse med denne forordnings bestemmelser og grundlæggende formål at vedtage en retsafgørelse, der henhører under forordningens anvendelsesområde.
- 55 I denne henseende bemærkes, at der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af. Med henblik på at besvare det første og det andet præjudicielle spørgsmål skal der således ud over ordlyden af og formålet med artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 tages hensyn til den sammenhæng, som bestemmelsen indgår i, og samtlige de formål, der forfølges med forordningen (jf. i denne retning dom af 4.5.2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Disse formål afspejles i de principper, der ligger bag det retlige samarbejde på det civile retlige område inden for EU, såsom principperne om fri bevægelighed for retsafgørelser på dette område, forudsigelighed med hensyn til, hvilke retter der har kompetence, og dermed retssikkerhed for borgerne, god retspleje, størst mulig mindskelse af risikoen for parallelle retssager og gensidig tillid til retsplejen (jf. i denne retning dom af 4.5.2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, præmis 49, og af 19.12.2013, Nipponka Insurance, C-452/12, EU:C:2013:858, præmis 36).

- 57 Det skal tilføjes, at den gensidige tillid til retsplejen inden for EU – på hvilken de regler, der er fastsat i forordning nr. 44/2001 på området for anerkendelse af retsafgørelser, baserer sig, som anført i 16. betragtning til forordningen – hverken omfatter afgørelser truffet af voldgiftsretter eller retsafgørelser, der gengiver førstnævnte afgørelses indhold.
- 58 Det følger heraf, at en voldgiftsafgørelse – gennem en dom, der gengiver voldgiftsafgørelsens indhold – kun kan have virkninger inden for rammerne af artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, såfremt dette ikke tilsidesætter retten til effektive retsmidler som sikret ved artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 25.5.2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, præmis 44) og gør det muligt at virkeliggøre målene om fri bevægelighed for retsafgørelser på det civile område og om gensidig tillid til retsplejen inden for EU på betingelser, der er mindst lige så gunstige som dem, der følger af anvendelsen af denne forordning (jf. analogt dom af 4.5.2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, præmis 55, og af 19.12.2013, Nipponka Insurance, C-452/12, EU:C:2013:858, præmis 38).
- 59 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at indholdet af den i hovedsagen omhandlede voldgiftsafgørelse ikke kunne have været genstand for en retsafgørelse, der henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 44/2001, uden at tilsidesætte to grundlæggende regler heri vedrørende dels den relative virkning af en voldgiftsklausul indsat i en forsikringsaftale, dels litispændens.
- 60 Hvad i første række angår den relative virkning af en voldgiftsklausul, der er indsat i en forsikringsaftale, fremgår det af Domstolens praksis, at en værnetingsklausul, der er indgået mellem en forsikringsgiver og en forsikringstager, ikke kan gøres gældende over for skadelidte i forhold til den forsikrede skade, når denne skadelidte – i den omfang den nationale lovgivning tillader det – ønsker at anlægge sag om erstatning uden for kontrakt mod forsikringsgiveren ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, eller ved retten på det sted, hvor skadelidte har sin bopæl (jf. i denne retning dom af 13.7.2017, Assens Havn, C-368/16, EU:C:2017:546, præmis 31 og 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Det følger heraf, at med henblik på at sikre det formål, der forfølges med forordning nr. 44/2001 – dvs. beskyttelsen af skadelidte i forhold til den pågældende forsikringsgiver – kan en anden ret end den, ved hvilken det direkte søgsmål allerede er anlagt, ikke erklære sig kompetent på grundlag af en sådan voldgiftsklausul uden at tilsidesætte skadelidtes rettigheder (jf. i denne retning dom af 13.7.2017, Assens Havn, C-368/16, EU:C:2017:546, præmis 36 og 41).
- 62 Formålet om beskyttelse af skadelidte ville blive bragt i fare, hvis en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, hvorved en voldgiftsret har erklæret sig kompetent på grundlag af en sådan voldgiftsklausul, der er indsat i den omhandlede forsikringsaftale, kunne anses for at være en »retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til«, som omhandlet i artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001.
- 63 At tillade, at en sådan dom kan være til hinder for anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat inden for rammerne af et direkte erstatningssøgsmål anlagt af skadelidte, ville – som det fremgår af omstændighederne i tvisten i hovedsagen – kunne fratage skadelidte effektiv erstatning for den skade, som vedkommende har lidt.

- 64 Hvad i anden række angår litispendens fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at der på det tidspunkt, hvor voldgiftssagen blev indledt, dvs. den 16. januar 2012, allerede verserede en sag for de spanske domstole mellem bl.a. den spanske stat og London P&I Club.
- 65 Det fremgår endvidere af de sagsakter, som Domstolen råder over, at de civile søgsmål, der blev indledt ved de spanske retter, var blevet forkyndt for London P&I Club i juni 2011, og at enevoldgiftsdommeren havde opfordret Kongeriget Spanien til at deltage i den voldgiftssag, som London P&I Club havde indledt i London.
- 66 Da artikel 27, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 vedrører »krav [...], der fremsættes mellem de samme parter«, uden at der kræves en effektiv deltagelse i de pågældende procedurer, må det fastslås, at de samme parter var involveret i de procedurer, der er nævnt i denne doms præmis 64 (jf. i denne retning dom af 19.10.2017, *Merck*, C-231/16, EU:C:2017:771, præmis 31 og 32).
- 67 Endelig havde disse procedurer samme genstand og hviler på samme grundlag, nemlig London P&I Clubs eventuelle hæftelse over for den spanske stat i henhold til den forsikringsaftale, der er indgået mellem London P&I Club og ejerne af *Prestige*, for skader forårsaget af fartøjets forlis.
- 68 I denne henseende har Domstolen ved fortolkningen af artikel 27, stk. 1, i forordning nr. 44/2001 fastslået, at en påstand om, at det fastslås, at sagsøgte er ansvarlig for en skade, og at vedkommende tilpligtes at betale erstatning med rente, har samme genstand og hviler på samme grundlag som et negativt anerkendelsessøgsmål, som er anlagt af denne sagsøgte med påstand om, at det fastslås, at denne ikke er ansvarlig for den nævnte skade (jf. i denne retning dom af 19.12.2013, *Nipponka Insurance*, C-452/12, EU:C:2013:858, præmis 42, og af 20.12.2017, *Schlömp*, C-467/16, EU:C:2017:993, præmis 51). Mens de civile søgsmål, der blev anlagt i Spanien, navnlig havde som genstand at tilpligte London P&I Club at bære erstatningsbyrden i denne medlemsstat, havde den voldgiftssag, som London P&I Club anlagde i London, som genstand at opnå en negativ anerkendelse af denne pligt til at bære erstatningsbyrden.
- 69 Sådanne omstændigheder svarer til en situation med litispendens, hvor enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne skal udsætte sagen i overensstemmelse med artikel 27 i forordning nr. 44/2001, indtil denne rets kompetence er fastslået, og dernæst, når denne kompetence er fastslået, erklære sig inkompetent til fordel for denne først ret.
- 70 Som det er fremhævet i denne doms præmis 56, er formålet om at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt, som denne bestemmelse forfølger, et af de formål og principper, der ligger til grund for samarbejdet på det civilretlige område inden for EU.
- 71 Det påhviler den ret, ved hvilken der er anlagt en sag med henblik på at afsige en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsavgørelse, at efterprøve overholdelsen af de grundlæggende bestemmelser og formål i forordning nr. 44/2001 med henblik på at forebygge en omgåelse af disse, såsom den omgåelse, der består i at afslutte en voldgiftssag ved samtidig tilsidesættelse af den relative virkning af en voldgiftsklausul, der er indsat i en forsikringsaftale, og de regler om litispendens, der er fastsat i denne forordnings artikel 27. I den foreliggende sag fremgår det imidlertid af de sagsakter, som Domstolen råder over, og af drøftelserne under retsmødet, at en sådan efterprøvelse hverken har fundet sted for High Court of Justice (England Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (ret i første instans (England og Wales) (handelssager)) eller for Court of Appeal (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager)), og at ingen af disse to retter endvidere har anmodet Domstolen om en præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF.

- 72 Under sådanne omstændigheder kan en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse som den i hovedsagen omhandlede, ikke i henhold til artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 være til hinder for anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat.
- 73 Henset til det ovenstående skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en dom, der er afsagt af en ret i en medlemsstat, og som gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, ikke udgør en retsafgørelse i denne bestemmelses forstand, når en retsafgørelse, der fører til et resultat, der svarer til resultatet af denne voldgiftsafgørelse, ikke ville kunne være blevet truffet af en ret i denne medlemsstat uden at tilsidesætte denne forordnings grundlæggende bestemmelser og formål – navnlig for så vidt angår den relative virkning af en voldgiftsklausul indsat i forsikringsaftale og reglerne om litispændens, der fremgår af forordningens artikel 27 – og denne dom kan i dette tilfælde ikke være til hinder for anerkendelsen i den nævnte medlemsstat af en retsafgørelse, der er truffet af en ret i en anden medlemsstat.

Det tredje spørgsmål

- 74 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 34, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at bestemmelsen – såfremt denne forordnings artikel 34, nr. 3), ikke finder anvendelse på en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse – gør det muligt at afslå anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, med henvisning til dens uoverensstemmelse med grundlæggende retsprincipper, med den begrundelse, at den pågældende retsafgørelse tilsidesætter den retskraft, der er knyttet til denne dom.
- 75 I denne henseende følger det af besvarelsen af de to første spørgsmål, at det forhold, at artikel 34, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 i det foreliggende tilfælde ikke finder anvendelse på den i den i denne doms præmis 29 omhandlede dom, følger af den omstændighed, at den voldgiftssag, der gav anledning til den voldgiftsafgørelse, som denne dom stadfæstede, blev afsluttet i strid med reglerne om litispændens i forordningens artikel 27 og den relative virkning af en voldgiftsklausul indsat i den omhandlede forsikringsaftale.
- 76 På denne baggrund kan det ikke antages, at den angivelige manglende iagttagelse af den pågældende dom ved fuldbyrdelsesafgørelsen af 1. marts 2019, der er nævnt i denne doms præmis 34, og som er truffet i en sag, som den pågældende dom selv har undladt at tage hensyn til, kan udgøre en tilsidesættelse af grundlæggende retsprincipper i Det Forenede Kongerige.
- 77 Under alle omstændigheder skal artikel 34, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 i henhold til Domstolens praksis fortolkes strengt, idet bestemmelsen indebærer en hindring for at realisere et af forordningens grundlæggende mål. Bestemmelsen kan derfor kun spille en rolle i undtagelsestilfælde (dom af 25.5.2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 Domstolen har allerede fastslået, at »ordre public«-klausulen ikke kan gøres gældende, når der skal tages stilling til, om en udenlandsk retsafgørelse er forenelig med en indenlandsk retsafgørelse (dom af 4.2.1988, Hoffmann, 145/86, EU:C:1988:61, præmis 21).
- 79 Som generaladvokaten har anført i punkt 77 i forslaget til afgørelse, og som den franske regering har anført, tilsigtede EU-lovgiver ved artikel 34, nr. 3) og 4), i forordning nr. 44/2001 udtømmende at regulere problemstillingen om den retskraft, der knytter sig til en tidligere truffet retsafgørelse,

og navnlig spørgsmålet om, hvorvidt den retsafgørelse, der skal anerkendes, er uforenelig med denne tidligere afgørelse, hvilket udelukker muligheden for i denne henseende at gøre brug af undtagelsen om grundlæggende retsprincipper i forordningens artikel 34, nr. 1).

- 80 Henset til det ovenstående skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 34, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at såfremt denne forordnings artikel 34, nr. 3), ikke finder anvendelse på en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, kan anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, ikke afslås med henvisning til dens uoverensstemmelse med grundlæggende retsprincipper med den begrundelse, at denne retsafgørelse tilsidesætter den retskraft, der er knyttet til denne dom.

Sagsomkostninger

- 81 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 34, nr. 3), i Rådets forordning nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at en dom, der er afsagt af en ret i en medlemsstat, og som gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, ikke udgør en retsafgørelse i denne bestemmelses forstand, når en retsafgørelse, der fører til et resultat, der svarer til resultatet af denne voldgiftsafgørelse, ikke ville kunne være blevet truffet af en ret i denne medlemsstat uden at tilsidesætte denne forordnings grundlæggende bestemmelser og formål – navnlig for så vidt angår den relative virkning af en voldgiftsklausul indsat i en forsikringsaftale og reglerne om litispændens, der fremgår af forordningens artikel 27 – og denne dom kan i dette tilfælde ikke være til hinder for anerkendelsen i den nævnte medlemsstat af en retsafgørelse, der er truffet af en ret i en anden medlemsstat.**
- 2) **Artikel 34, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at såfremt denne forordnings artikel 34, nr. 3), ikke finder anvendelse på en dom, der gengiver indholdet af en voldgiftsafgørelse, kan anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, ikke afslås med henvisning til dens uoverensstemmelse med grundlæggende retsprincipper med den begrundelse, at denne retsafgørelse tilsidesætter den retskraft, der er knyttet til denne dom.**

Underskrifter